

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Stratégia organizácie SAV

Ústav slovenskej literatúry SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Ústav slovenskej literatúry SAV. v. v. i

Štatutárny zástupca

Mgr. Ivana Taranenková, PhD.

Adresa

Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Kontaktné údaje

Ivana.Taranenkova@savba.sk

Webová stránka

<https://uslit.sav.sk/>

Dátum

10. 12. 2025

STRATÉGIA Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i.

Predkladaná stratégia vychádza z vedeckej koncepcie ústavu na roky 2022 – 2030, ktorú schválila Vedecká rada ÚSIL SAV, v. v. i., na základe svojho Štatútu a v spolupráci s vedením ústavu, jeho vedeckými oddeleniami, garantkou doktorandského štúdia a medzinárodným poradným zborom dňa 14. 1. 2022. Predložený materiál zároveň zohľadňuje odporúčania medzinárodného hodnotiaceho panelu, ako aj parametre výkonnostnej zmluvy ústavu.

Hlavné smerovanie

Ústav slovenskej literatúry SAV uskutočňuje základný výskum v odboroch vedy a techniky: Teória a dejiny slovenskej literatúry (060407), Literárna veda (060210), Slovenský jazyk a literatúra (060208).

Výskumné témy a piliere

Nosné témy a piliere výskumu vychádzajú z identifikovaných uzlových bodov prítomných v slovenskej literatúre, ako aj zo súčasného posunu v paradigme výskumu tzv. malých kultúr vo vzťahu globálne-lokálne-regionálne, v rámci ktorého sa zviditeľňuje ich význam a potenciál. V transkultúrnom a globálnom priestore predstavujú rovnocenné subjektu literárneho systému, zdroje alternatívnych kultúrnych, estetických a naratívnych stratégií či inovácií.

Výskumná činnosť ústavu je organizovaná okolo nasledujúcich hlavných tém a pilierov, ktoré predstavujú nosné oblasti bádania a tvoria základ pre celkovú stratégiu ústavu, pričom dôraz sa kladie na ich zapojenie do medzinárodných výskumných rámcov:

1. **Písomné a literárne pamiatky predmoderných období na Slovensku** – výskum písomníctva a literatúry slovenského etnika v stredovekej a ranonovovekej kultúre, so zameraním na jazykovú, etnickú a národnostnú identitu, medzikonfesionálne a medzijazykové vplyvy, textológiu a kritické editorstvo písomných pamiatok z prednacionálneho obdobia.
2. **Literárne reprezentácie a kultúrne identity v 19. storočí** – skúmanie kultúrnych a literárnych modelov, identít a transkultúrnych súvislostí slovenskej literatúry 19. storočia v stredoeurópskom a európskom kontexte.
3. **Modernizmus a avantgarda v európskych kontextoch** – analýza modernistických a avantgardných prúdov slovenskej literatúry v nadnárodných súvislostiach s dôrazom na literárnu a kultúrnu výmenu
4. **Literárna kultúra a literárny život** – výskum inštitucionálnych rámcov, literárnej komunikácie, recepcie a sociokultúrnych kontextov tvorby a šírenia literatúry.
5. **Súčasná slovenská literatúra po roku 1989** – reflexia súčasných literárnych tendencií v kontexte globálnych kultúrnych posunov, mediálnych premien a nových foriem literárneho výrazu
6. **Textologický výskum** – výskum teoretických a metodologických princípov textológie, dejín slovenského textologického bádania, formovania textologicko-editologického diskurzu, histórie textu a edičnej adjustácie, príprava kritických edícií s dôrazom na aplikáciu textologického výskumu pri príprave edícií
7. **Digitálne literárnovedné projekty a databázy** – vývoj digitálnych platforiem, databáz a inovatívnych metodológií pre sprístupňovanie a interpretáciu literárnovedného výskumu

Hlavné ciele

Na základe definovaných výskumných tém a pilierov ústav sleduje tieto hlavné ciele:

1. Vykonávať základný výskum slovenskej literatúry a kultúry v jazykovom a teritoriálnom zmysle slova od začiatkov po súčasnosť v rámci definovaných výskumných tém.
2. Vytvárať a udržiavať odbornú kompetenciu v širokom spektre metodologických prístupov, literárnovedných disciplín a teoretických problémov zodpovedajúcich výskumným témam.
3. Rozvíjať reflexiu literatúry, jej histórie, kultúry a postavenia v súčasných kultúrnych, sociálnych a mediálnych kontextoch.
4. Pôsobiť ako centrum literárnovednej slovakistiky v národnom a medzinárodnom priestore prostredníctvom spolupráce s vedeckými pracoviskami a osobnosťami na Slovensku i v zahraničí.

5. Prezentovať literárnovednú slovakistiku v domácom aj medzinárodnom výskumnom kontexte a zapájať ju do globálneho výskumu.
6. Podieľať sa na doktorandskom štúdiu a vychovávať mladých vedeckých pracovníkov s perspektívou odborného rastu a schopnosťou kolektívnej vedeckej spolupráce.
7. Vytvárať informačné a dokumentačné databázy s literárnovedným a slovakistickým zameraním, rozvíjať digitálne a edičné projekty a spolupracovať na programoch literárneho vzdelávania.
8. Vydávať databázovaný literárnovedný časopis *Slovenská literatúra* (WOS, Scopus a ďalšie) a podieľať sa na vydávaní neperiodických vedeckých a odborných publikácií a na ich digitálnom sprístupňovaní.
9. Prezentovať výsledky výskumu odbornej a širšej verejnosti prostredníctvom rôznych foriem a komunikačných kanálov.

Štruktúra ústavu

Organizačná štruktúra ústavu je navrhnutá tak, aby optimálne podporovala realizáciu definovaných výskumných tém a pilierov, ako aj aplikáciu poznatkov do praxe.

Štruktúru ústavu tvoria vedecké oddelenia a odborné úseky. Oddelenia fungujú ako interné platformy vedeckej diskusie, výmeny informácií, ako aj oponentúry projektov a výsledkov vedeckej práce. Vzťah medzi jednotlivými oddeleniami je otvorený, každý vedecký pracovník je členom minimálne jedného oddelenia. V súčasnosti pracuje ústav v tejto štruktúre:

- *oddelenie literárnej histórie*: prebiehajúce výskumy v rámci oddelenia sa sústreďujú na uzlové body slovenskej literatúry prítomné v priebehu niekoľkých. Literárnohistorický výskum na ústave stojí na niekoľkých pilieroch: výskum poetiky staršej literatúry; výskum literárnych reprezentácií, kultúrnych modelov a identít v slovenskej literatúre 19. storočia v transkultúrnych súvislostiach; výskum modernizmu v európskych kontextoch; výskum literárnej kultúry a literárneho života; výskum súčasnej slovenskej literatúry, resp. po roku 1989 v kontexte globálnych kultúrnych tendencií.

- *oddelenie textológie a digitálnych projektov*: sústreďuje sa na textologické štúdie (výskum teoretických a metodologických princípov textológie, dejín slovenského textologického bádania, formovania textologicko-editologického diskurzu, histórie textu a edičnej adjustácie), aplikáciu textologického výskumu pri príprave edícií, teoretické aspekty digitálneho výskumu v oblasti literárnej vedy, digitálne literárnovedné projekty (digitálne platformy sprístupňujúce výsledky literárnovedného výskumu a databázy vedeckých projektov).

- *oddelenie literárnej teórie*: výskum teoretických aspektov poetiky, estetiky a žánrov.

Štruktúru pracoviska dopĺňajú odborné úseky – redakcia časopisu *Slovenská literatúra*, odborná knižnica (jedna z najväčších v rámci SAV, má cca 58 000 knižničných jednotiek), ako aj úsek administratívnej a projektovej podpory.

Súčasný stav

Silné stránky:

Pozícia inštitúcie vo výskumnom priestore: Ústav slovenskej literatúry SAV je etablovanou vedeckou inštitúciou, spolupracujúcou s domácimi a zahraničnými medzinárodnými akademickými pracoviskami. Systematicky skúma kľúčové oblasti slovenskej literatúry a prináša syntetizujúci literárnohistorický pohľad na ne.

Svoj výskum zapája do medzinárodného výskumného priestoru, a to prostredníctvom účasti na medzinárodných výskumných a publikačných projektoch.

Jeho vedeckí pracovníci a pracovníčky sú riešitelia projektov predovšetkým v rámci domácich grantových agentúr. V roku 2025 mal ústav 6 projektov VEGA (ako hlavná riešiteľská organizácia) a 3 projekty APVV (ako spoluriešiteľ). Do výskumných projektov sú zapojené všetky vedecké generácie, doktorandi a doktorandky sa zapájajú do výziev Doktografu (2 projekty v roku 2025).

Doktorandské štúdium: Ústav pôsobí ako externá vzdelávacia inštitúcia na základe zmluvy s Filozofickou fakultou UK. Priebežne sa usiluje o obsadenie ročných kvót na PhD. pozície. V súčasnosti má 6 doktorandov a doktorandiek. Zapája ich do projektov ústavu, pripravuje pre nich doktorandské semináre a organizuje doktorandskú konferenciu literárnovednej slovakistiky. Podporuje

ich zahraničnú mobilitu a osvojovanie zručností pre pôsobenie v medzinárodnom akademickom priestore.

Spoločenský impakt: Ústav je výrazne prítomný v domácom i zahraničnom kultúrnom priestore. Ústav sa kontinuálne venuje systematickému vzdelávaniu nielen študentov a študentiek PhD. ale aj učiteľov a učiteľiek slovenskej literatúry prostredníctvom cyklu vzdelávacích podujatí realizovaných v priebehu roka.

Má uzatvorené zmluvy o spolupráci s viacerými kultúrnymi aktérmi občianskymi združeniami pôsobiacich v oblasti kultúry, jeho pracovníci sa aktívne zúčastňujú na verejných kultúrnych podujatiach (festivaly, diskusie), médiách (rozhlas, televízia, podcasty).

Výraznou aktivitou v súčasnosti je séria lektorovaných prechádzok *Literárne prechádzky Bratislavou*, ktoré na základe zmluve o spolupráci zrealizoval Ústav slovenskej literatúry spolu s občianskym združením BRAK a magistrátom mesta Bratislavy. Projekt bude mať pokračovanie, zároveň Magistrát mesta Bratislava v marci 2025 podal žiadosť Bratislavy o zaradenie mesta do Siete kreatívnych miest UNESCO (v klastri literatúra) a táto žiadosť zahŕňa aktivity súvisiace s projektom Literárne prechádzky Bratislavou.

Vedeckí pracovníci a pracovníčky sa pravidelne zúčastňujú na zahraničných knižných veľtrhoch a kultúrnych fórach (slovenské kultúrne inštitúty). Na diskusiách, odborných seminároch a prednáškach prezentujú slovenskú literatúru. Tiež poskytujú konzultácie pri prekladoch slovenskej literatúry do iných jazykov a spolupracujú na vydávaní prekladov kníh slovenských autorov.

Vydávanie vedeckého časopisu: Vydáva jediný časopis v odbore indexovaný v databázach WoS a Scopus. Jeho hodnotenie v rámci Scimago v uplynulých štyroch rokoch: 2021: Q2, 2022: Q2, 2023: Q1, 2024: Q2.

Rozvíjanie digitálnych projektov: Ústav v spolupráci s domácimi inštitúciami rozvíja aktivity v oblasti digitálnych projektov: vytvorenie *Digitálnej študovne slovenskej literatúry* (<https://studovnaliteratury.sav.sk/>) s otvoreným prístupom, kompletná digitalizácia archívu časopisu *Slovenská literatúra* od roku 1954 a almanachu *Litteraria*, budovanie digitálneho archívu .

Personálna politika: V oblasti personálnej politiky sa ústav sa usiluje o vyrovnané rodové a generačné zastúpenie. K 1. 9. 2025 bude mať ústav FTE 29, 8 (2 vedecké úväzky sú financované zo zdroja výkonových zmlúv), FTE vedeckých pracovníkov je 22.

Ústav systematicky pracuje s mladými vedeckými pracovníkmi a pracovníčkami (školenia, podpora mobility), rozvíja personálne kapacity ústavu prostredníctvom Podporného fondu Štefana Schwarza (v súčasnosti má v 2 postdoktorandov financovaných zo zdrojov PFSS). Aktívne podporuje medzinárodnú mobilitu vedeckých pracovníkov, rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom.

Ústav pracuje na implementácii princípov HRS4R a Európskej charty pre výskumníkov, pripojil sa k iniciatíve SAV v oblasti zladovania výskumného prostredia v európskymi štandardmi v rámci ocenenia HR Award.

Slabé stránky:

Diverzifikácia finančných zdrojov: Ústav má malý podiel financovania z mimoinštitucionálnych finančných zdrojov. Je potrebné tento podiel je potrebné navýšiť.

Projekty sústredené na domáce prostredie: Ústav má síce realizuje veľký počet projektov, do veľkej miery sú to však ide o projekty domácich grantových agentúr, najmä VEGA. Je potrebné navýšiť podiel projektov APVV, kde ústav figuruje ako hlavná riešiteľská organizácia ako aj počet medzinárodných projektov.

Podiel medzinárodných výstupov: Ústav postupne navyšuje podiel medzinárodných publikačných výstupov, je žiaduce tento podiel zvýšiť, aspoň na 30 percent.

Štruktúra ústavu: Generačnou obmenou prišlo k výraznému personálnemu oslabeniu oddelenia literárnej teórie – je nevyhnutné túto zmenu je nevyhnutné reflektovať v štruktúre ústavu.

Posilnenie efektivity administratívnej a projektovej podpory: Podoba administratívno-servisnej podpora je, napriek istým zmenám (vytvorenie pozície koordinátora projektových a popularizačných aktivít), daná infraštruktúrou, ktorá vznikla v staršom období. Je potrebné analyzovať jej efektivitu a reštrukturalizovať ju s ohľadom na aktuálne potreby a výzvy.

Zvyšovanie kvalifikačných stupňov: Napriek tomu, že ústav má až 17 samostatných pracovníkov (kvalifikačný stupeň II A), absentujú pracovníci s najvyšším kvalifikačným stupňom (vedúci vedecký pracovníci, s titulom prof., DrSc, Ia). V tomto smere je potrebné stimulovať rast vedeckej kvalifikácie.

Zabezpečenie kontinuity PhD. štúdia: Ústav sa potrebuje zabezpečiť kontinuitu PhD. štúdia a vyhnúť sa situáciám, keď sa neobsadí ročná kvóta doktorandských pozícií (2 miesta).

Vplyv externého prostredia: Ústav je vystavený rizikám z externých zdrojov, na ktoré nemá vplyv (financovanie vedy zo strany štátu, dopady konsolidácie na financovanie, legislatívne a organizačné zmeny týkajúce sa SAV)

Kľúčová stratégia do konca roku 2029

Prioritné ciele:

Diverzifikácia projektov a ich financovania: Ústav plánuje navýšiť počet projektov financovaných mimoinštitucionálnych zdrojov a zvýšiť počet podaných žiadostí v APVV. Medzi už podané a plánované projekty patria: Priestory literárnej tvorby žien. Autorky a aktérky literatúry na Slovensku (podané vo VV 2024), Literárne reprezentácie Bratislavy pred rokom 1918 (plánované podanie do konca roku 2026); Slovenská literatúra v období transformácie od 90. rokov po súčasnosť (plánované podanie do konca roku 2026).

Cieľ: navýšenie počtu projektov financovaných z mimoinštitucionálnych zdrojov v závislosti od dostupných kapacít, podávať aspoň jednu žiadosť do APVV ročne

Opatrenie: identifikovanie vhodných tém, monitorovanie vhodných výziev, zvýšenie povedomia o projektových výzvach, školenie najmä mladých vedeckých pracovníkov zamerané na projektové zručnosti, posilňovanie projektových kapacít ústavu (priebežne)

Internacionalizácia výskumu: Ústav si kladie za cieľ upevniť svoju úlohu v rámci medzinárodných slovakistických štúdií prostredníctvom konkrétnych stratégií: udržiavanie pozície centra medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu slovenskej literatúry, účasť na bilaterálnych a multilaterálnych výskumných projektoch, príspevky do kolektívnych medzinárodných publikácií. Tiež má zámer prekračovať rámce literárnovednej slovakistiky smerom k interdisciplinárnym témam a zintenzívniť zapojenie do medzinárodných výskumných a publikačných projektov.

Kľúčové medzinárodné výstupy výskumníkov a výskumníček Ústavu slovenskej literatúry vo významných zahraničných vydavateľstvách v najbližšom období (už vydané alebo pripravované): publikácie s výrazným alebo výhradným autorským podielom výskumníkov ústavu *Home and the World in Slovak Writing: A Small Nation's Literature in Context* (McGill-Queen's University Press, 2025), *Handbook of Slovak Literature in the Pre-modern and Early Modern Period* (Brill, 2028); spolupráca na antológii *The Book of Bratislava* (Comma Press, 2025); kapitoly vo vedeckých publikáciách: *Performance and Human-Animal Entanglements* (Routledge, 2025), *Civic and Uncivic Values in Slovakia* (Palgrave, 2025), *Avant-Garde Beyond Metropolis* (Brill, 2026), *Memory and Women's Life Writing in Post-Communist Europe* (Routledge, 2026),

Cieľ: zvýšiť viditeľnosť ústavu v medzinárodnom publikačnom priestore, a to navýšením zahraničných publikačných výstupov minimálne do výšky 30- 35 percentného podielu (ide o odporúčanie z posudku v rámci medzinárodného hodnotenia)

Opatrenie: informovanie vedeckých pracovníkov o publikačných a konferenčných výzvach, školenie pracovníkov v oblasti špecifik publikovania a písania textov pre medzinárodné publikum (priebežne); prehodnotiť pravidlá hodnotenia vedeckých pracovníkov s dôrazom na medzinárodné výstupy (do konca roku 2025)

Vytváranie medzinárodných partnerstiev s perspektívou projektovej spolupráce: Ústav bude naďalej rozvíjať existujúce spolupráce a vytvárať nové partnerstvá, ktoré majú potenciál viesť k projektovej spolupráci.

V nasledujúcom období bude ústav pokračovať v rozvíjaní spolupráce v rámci medzinárodného projektu *Stredoeurópske maskulinity v komparatívnej perspektíve*, ktorý zahŕňa partnerov z Poľska, Česka, Maďarska a Francúzska. Inštitucionálne prepojenie bude podporené spoločnými výskumnými iniciatívami a spoluautorskými výstupmi (konferencie, semináre, publikačné výstupy) s perspektívou väčšieho projektu.

Ústav taktiež bude pokračovať v spolupráci s výskumným centrom Modernitas (MSH ULB), s ktorým v roku 2026 spoluorganizuje konferenciu Gender and Mediation.

V roku 2028 ÚSL zorganizuje 3. medzinárodné sympóziu literárnovednej slovakistiky, ktoré prepájaním domáceho a zahraničného výskumu literárnovednej slovakistiky predstavuje dôležitý prostriedok networkingu v odbore.

Cieľ: cieľavedomým budovaním networkingu navýšiť participáciu na medzinárodných projektoch, aspoň 1-2 projekty do konca roku 2029

Opatrenie: zvyšovanie informovanosti a školenia o podobách medzinárodného projektového zapojenia, podpora zahraničnej mobility špeciálne pre doktorandov a doktorandky, postdoktorandov a postdoktorandky (priebežne)

Dôležité ciele:

Príprava literárnohistorickej syntézy: Významným cieľom je aj príprava komplexnej syntézy slovenskej literatúry od jej počiatkov po koniec 20. storočia, ktorá bude slúžiť ako akademická referenčná publikácia i ako východisko pre výučbu literatúry, čo posilní spoločenský impakt ústavu. Zároveň plánujeme prepojiť tieto aktivity s digitálnymi projektmi.

Cieľ: pripraviť syntetizujúcu literárnohistorickú prácu

Opatrenie: oslovenie spolupracovníkov, koordinácia výskumu v rámci SAV a mimo neho (do konca roku 2030)

Digitálne projekty pre verejnosť: Do konca roka 2026 ústav pripraví digitálny archív autoriek slovenskej literatúry autoriek, pokrývajúci texty od raných období po 20. storočie. Tento projekt prepája významné vedecké a odborné inštitúcie a je súčasťou širšieho zámeru rozvíjať digitálne zdroje pre odbornú i širokú verejnosť. Ústav bude zároveň rozvíjať aj už existujúci projekt Digitálna študovňa literatúry a hľadať možnosti koordinácie s ďalšími pracoviskami v rámci SAV, ale aj mimo neho.

Cieľ: nastavenie digitálnych projektov ako strategických, ktoré sú jednou z priorít ústavu

Opatrenie: hľadanie vhodných zdrojov financovania a nadväzovanie spoluprác s cieľom posilniť digitálne projekty (priebežne)

Spoločenský impakt

Ústav bude pokračovať v organizácii vzdelávacích seminárov pre učiteľov literatúry na stredných školách; budovať partnerstvá so štátnymi aj neštátnymi inštitúciami, popularizovať výsledky výskumu prostredníctvom verejne prístupných formátov.

Cieľ: rozvíjanie existujúcich projektov spoločenského impaktu (cyklus vzdelávacích podujatie pre pedagógov a pedagogičky, rozvoj projektov súvisiacimi s výskumom literárnych reprezentácií Bratislavy, rozvíjanie aplikačného potenciálu realizovaného literárnovedného výskumu, adaptácia na nové podmienky a technologické možnosti

Opatrenie: vytipovanie vhodných tém, posilnenie schopnosti flexibilne reagovať na aktuálne spoločenské požiadavky a potreby, na rozvoj technológií a ich všeobecný zásah do vedy, ale aj do nových foriem výučby (priebežne)

Rozvoj doktorandského štúdia

Ústav bude posilňovať doktorandské štúdium, dbať na jeho kontinuitu, s dôrazom na jeho internacionalizáciu, podporu začínajúcich výskumníkov, ich zapájanie do výskumných tímov.

Bude podporovať kvalitné PhD. štúdium a pokračovať vo výchove absolventov, ktorí sú dobre oboznámení s medzinárodným výskumným prostredím a je pre nich prirodzené pohybovať sa v ňom.. Ústav tiež plánuje pokračovať v organizovaní vzdelávacích seminárov a konferencií pre doktorandov a doktorandky.

Cieľ: udržať kontinuitu a kvalitu PhD. štúdia., udržať počet doktorandov a doktorandiek aspoň 6 na rok

Opatrenie: navýšiť počet zmlúv s vysokými školami. (do konca roka 2025)

Cieľ: zapojenie študentov PhD. do medzinárodného výskumného prostredia

Opatrenie: školenia, zvyšovanie zručností, podpora mobilit (priebežne)

Doplňkové ciele:

Reštrukturalizácia v dôsledku generáčnej obmeny a aktuálnych výskumných trendov v odbore: Do konca roka 2025 ústav plánuje vykonať zmenu v štruktúre ústavu, aby sme zohľadnili nielen generálnu výmenu v rámci pracoviska a charakter prebiehajúceho výskumu, ale aj aktuálne tendencie v rámci odboru. Oddelenie literárnej teórie sa transformuje na oddelenie literárnej kultúry. Nové oddelenie sa zameria na v súčasnom výskume zdôrazňované mapovanie spoločenských, politických a kultúrnych kontextov literatúry s dôrazom na literatúru ako historicky, ekonomicky a spoločensky podmienený prejav ľudskej tvorivej činnosti. Zmena reflektuje generálnu výmenu v inštitúcii, a zohľadňuje výskumné zameranie najmä mladých vedeckých pracovníkov, ako aj aktuálne tendencie v odbore. Chystané zmeny neohrozia literárnoteoretické aspekty výskumu realizovaného v rámci ústavu, keďže je prítomné vo všetkých jeho oblastiach.

Cieľ: reštrukturalizácia oddelení

Opatrenie: nahradenie existujúceho oddelenia novým (do konca roka 2025)

Personálna politika a infraštruktúra

Za dôležité považujeme aj personálne posilnenie kapacít ústavu prostredníctvom Podporného fondu Štefana Schwarza, projektových úväzkov a zdrojov výkonových zmlúv.

Ústav plánuje tiež zefektívniť administratívnu a projektovú podporu, zvýšiť schopnosť získavať externé financovanie a modernizovať vnútorné riadenie.

Cieľ: posilňovanie personálnych kapacít (priebežne)

Opatrenie: vytipovanie vhodných kandidátov a kandidátky, monitoring zdrojov financovania

Cieľ: zefektívnenie administratívnej a projektovej podpory

Opatrenie: vyhodnotenie efektivity úväzkov a racionalizácia (2026)

Monitoring

Implementáciu strategického plánu, realizáciu opatrení a dosahovanie cieľov bude priebežne každých 6 mesiacov monitorovať vedenie ústavu a vedecká rada ústavu. Komplexné hodnotenie výsledkov a plnenia cieľov sa bude uskutočňovať pri príprave výročných správ ústavu.

Vízia Ústavu slovenskej literatúry SAV, v. v. i.

Vízia ústavu o 10 rokov

Ústav slovenskej literatúry SAV, v. v. i., je dobre viditeľný v medzinárodnom (najmä európskom) prostredí, pričom spoluprácu s partnermi rozvíja dvoma kľúčovými spôsobmi: 1. Vzhľadom na výskumné zameranie a dlhoročnú tradíciu pôsobí ako koordinačné stredisko medzinárodnej komunity literárno-vednej slovakistiky (organizuje medzinárodné vedecké konferencie, zvlášť Medzinárodné sympóziu literárno-vednej slovakistiky, je prijímajúcou inštitúciou pre zahraničných vedcov a iniciuje medzinárodnú výskumnú spoluprácu zameranú na slovakistické a komparatistické témy). 2. Zapája sa do bilaterálnej a multilaterálnej medzinárodnej spolupráce s podobne zameranými literárno-vednými pracoviskami predovšetkým v strednej Európe ako partner aj potenciálny líder jednotlivých projektov. Aktívne pracuje v medzinárodných výskumných sieťach a organizáciách najmä v oblasti komparatistického, areálového, textologického výskumu a digitálnych humanitných vied.

Hlavné smery rozvoja

Ústav bude systematicky pripravovať, podávať a participovať na podávaní vedecko-výskumných projektov prednostne v rámci schém APVV a európskych grantových výziev, pričom bude rozvíjať interné kapacity pre projektové plánovanie a riadenie. Osobitná pozornosť sa bude venovať rozvoju kompetencií mladších výskumníkov a výskumníčov prostredníctvom školení zameraných na projektové, publikačné a digitálne zručnosti. Ústav bude zároveň rozvíjať a sprístupňovať výsledky výskumu prostredníctvom otvorených vedeckých platforiem a edičnej činnosti, s dôrazom na princípy otvorenej vedy. Kľúčovým cieľom bude tiež posilňovanie existujúcich a nadväzovanie nových partnerstiev s domácimi a zahraničnými akademickými a kultúrnymi inštitúciami, ako aj subjektmi verejného a neziskového

sektora.

Očakávaný spoločenský dopad

Ústav bude posilňovať svoj spoločenský vplyv prostredníctvom popularizácie vedy, vzdelávacích aktivít pre učiteľov, aplikácii poznatkov v aktivitách v oblasti cestovného ruchu, tvorby otvorených výskumných a vzdelávacích zdrojov a aktívnej účasti na formovaní kultúrnej politiky. Reflektovaním a interpretáciou slovenskej literatúry v európskom kontexte prispeje k budovaniu kultúrnej identity a medzinárodnej prezentácii slovenskej literatúry. Výsledky výskumu nájdu uplatnenie v oblasti vzdelávania, prekladu, médií a kultúrneho manažmentu, čím bude ústav plniť úlohu dôležitého článku pri transfere poznatkov do spoločenskej praxe.